

Joan Bardina Castarà:
Educador Catalán
y sus proyecciones pedagógicas
en Chile

Tesis doctoral
de
Anna Forés i Miravalles

para optar al título de doctora en Filosofía y Ciencias de la Educación

Director: Dr. D. Buenaventura Delgado Criado

- 44 -

0555-08960

- 44 -

TD

360

Programa de doctorado: Educación Moral y Cívica
bienio 1989-1991
Departamento de Teoría e Historia
de la Educación
Facultad de Pedagogía

UNIVERSIDAD DE BARCELONA

SEPTIEMBRE 1996

el primer que el pensu, en l'ordre del coneixen es
 el primer i posterior que el ser.

el ser l'any = Cap. II de la vida.

Objectivitat espiritual = vida, voler, pensar etc. i.e.
 Modestamente Dou Givó i o llibre sobre la crisi
 talianca y la vida. Que que la cristalliació es
 l'estat natural dels coses.

ARRIAGA
 10
 DE LA
 MORA

Ciencia = consciencia ~~de~~ racional de
 la ~~naturalitat~~ realitat

Una prova d'aquesta consciencia es el fet de
 que en lo científich ningú dubta. S'enten en lo
 científichament aquesta consciencia s'explica perfecta
 ment ab la realitat d'aquesta objectivitat cosa que en
 forma així si es subjectiu y creat per totant per cada
 naturalment diferent.

Si no s'afirma aquesta objectivitat no podrem ature
 el principi pedagògich de la ciencia pel sentit ab la
 practica dels experiments.

S'aquí si la objectivitat es discutible en Filosofia, es un prin
 cipi necessari en pedagogia.

A Prússia, esote als imperaments practich, han tingut
 sempre pel seu pontificat. Menores excepcions de Pe
 queles. A Alemanya, per contra han tingut per l'idealisme
 i les seves escoles a l'intellectualisme. Segurament que aquest
 caracter pedagògich el dona en tot, des puant el pri
 mitivament filosòfich.

Es s'obliga entendre per subjectivitat el fet de que
 de les coses no veiem mes que les qualitats sense tenir
 idea de la substancia que les pot ser podria at

ment, si se ab això veu de salvar la teoria de
 St. Joan de què al Temps que s'ha sentit veuen les qua-
 litats l'ànima amb o sense, i alhora de la essència.

Les hipòtesis són moltes, com fetes de cada un, en canvi no podríem
 negar que es pot veure de la i com a les hipòtesis i de poca
 Ab tot la hipòtesis no's fa creença però que s'ha creença
 la realitat de la hipòtesis, era dir, el fet que hi correspon

Estudiem les coses per parts. Per estudiar una es-
 tenció veu d'apar per les dimensions. Un de poder
 estudiarhi la intensitat, el to, etc. d'entre de la uni-
 tat del ~~do~~ do. ^{l'estensió}

Aspecte. Podem estudiar-hi l'aspecte físic, ge-
 ometric, antropomètric etc. però no abarcan
 los d'un sol cop.

Del estudi de una sola part o un sol aspecte en
 veuen equivocs. Donats deya: essència dels
 cosos es extensió, precisament per això.

Impressions: subjectives i objectives.
 Les primeres depenen del estat del esperit, del caracter, en
 una paraula del jo permanent o del jo de
 moment. D'aquí que s'haig d'apar ab estudiado
 ab calcular la realitat.

Per lo segon a voltes ens equivoquem perquè no racio-
 nem com deuen perquè a voltes per essència lo
 accidental i des d'altres parts per la impressió primera.

Medi Secundant. Mues venides impossibilita la
 intelecció, altrés la dificulta, altrés ajuda a la impressió.
 Jo hauré de distingir no considerat del objecte lo que
 és del medi.

del gaurament individual dels sentits: si ull no pot veure
per si no idea de la extensió, potes temporalment dels colors
que encara no sabem que són.

El tacte: crearem en fons d'aigua freda al costat, y calenta
al dret, y tot això no és més que la diferència de tem-
peratures en nosaltres.

Podríem percebre lo que és del objecte, així podríem
citar casos de tots els deus sentits.

Ho tan delicats els sentits que són, impossibles abstracció en
l'organització.

Si neguem objectivitat neguem causes y efectes.

Si un instant no hi haques res, may hi hauria res.

Hi ha donchs una cosa que ^{ha} existit sempre.

Podria ser a un moment res: curs o ser des de a s'
No conceput + (lo in conceput) material o immate-
rial.

Res pot atreure a un ser contrari a la seva substància
Si l'home està subjecte a la llei de relativitat, entre
res d'any hi ha la existència com una de les coses més estri-
cides.

Com podem atreure que uns homes que eternament
se regiren per ells absoluts i capien després en un
lloc i ent relatiuament se regiren per ells que són
els nostres?

Si atreurem uns homes que no conceparen tenir
un nombre de números, infinit. I com nombre
si ambint són coses contradictòries, tenim que no hi ha
la res.

La defunció de voler, seu diu que no pot ser infinit
El voler no crea la matèria, per desconèixer les seves lleis, per
a no tenir en un moment un cos i un temps 10 mes.

donades focu com son per nosaltres el neptori?

Si son fills de la subjectivitat com em expliquem la coincidència de tots els homes en moltes d'elles.

La matèria pot ser-hi d'eterna?

Naturalment existència eterna d'aquests sens-hens d'estructures d'existència de la sexualitat.

Que perquè si podem sortir béss emineciment gran dires (de les astrò, de la microbiology etc) o bé un ser infinitament grandios, absolutament simple, sense lless.

Hi ha equació exactíssima entre perfecció i poder. Gran poder, gran intel·ligència i fatalitat es contrari d'intel·ligència.

Totes les qualitats del absolut se suposen absolutes en un ser absolutament simple.

Una estructura l'absolut en la matèria i com número de molècules (matèria) i absolut es contradictori resulta que no existeix matemàticament, lo que n'ocorreu perfeccions.

Es panteïsta, l'absolut en tot: panteïsmes.

Kant = Perfeccions absolutes relatives.

Hi ha qualitats que perfeccionsen sempre perfecció absoluta. Altres que sols en alguns casos.

Intel·ligència perfeccions sempre; memòria que en moments es perfecció no ho serà en un ser que prescindi la vida.

Aquests perfeccions absolutes, com St. Jovans me dia de vegades ho para en un ser absolut. Les altres o les que exclouen alguna altra cosa superior no podria estructurar-hi a no aquest i.

Se instintiva - se fonament racional però ella es instintiva. Jo dich: donchs així es impossible totuqueim ab la meua ratió Jo no puch voly, et ni no voly.

Falmut =

Muda, Vedas

L'arthurisme, Leud-avest

Cicopèdia - Sciofot = bouverses importants

Escola d'Alexandria primera

Dialectes de Plató, La República, Les Alets

Aristòtel: La Política

Odes d'Horaci

Epigrames = feroçes

Cartes a Lucilius = Sèneca

Preceptes oratoris = Ciutelia

Vita Paralela Plutarch

A qui marteris - March - Nideli.

J. Joan Cristostom - S. Beuet

J. Geroni - Cartes sobre la Educació de les noies

J. Agustí - Conferències

Escola de Carlemany - Sigle VII

Escola de Córdoba - Gerardi - Sigle VIII

J. Gidor - Estatuts dels noies beuats

Alcuino

Alberto el Magno

Geroni (Dels noies cap a Crist)

Universitats - La praxia Nubria de la Instrucció Espanola

La Caballeria - J. Guite y Fincut lo Plausi

Null - Doctrina Puèril, Les Magas

~~Historia de Faltre~~

Es el objeto de hacer estudios de Pedagogía en su aspecto experimental y de estadística que consigamos por lo que a nosotros toca una sana orientación en materia pedagógica, un grupo de maestros y estudiantes de los que nos hemos juntado en Seminario Pedagógico a fin de lograr en común los resultados posibles e intervenir de manera ~~decisa~~ ^{posible} en todo el movimiento pedagógico de nuestra patria. ~~a fin de cumplirlo~~

Pero nuestra conducta natural ha de girar hacia una libre contribución a nuestro Alma de todos aquellos que con su experiencia y saber. Sean contribuya a nuestra orientación

No podemos, pues, de ninguna manera prescindir de todos aquellos

Kempis Le Imitación de Cristo
 Erasmo (De ratione studii, Primera educación
 del niño. El matrimonio cristiano)
 Aluis Nuez (Educación de la doncella cristiana, esta
 ducción a la vida.)
 Abelardus. Grammatica; Pentagones
 Montaigne (Ensayos)
 Luter Carta - Instrucción
 Juan Alcos Comenio (Puerto de las lenguas, Orbis
 pictus (non pictat) Didáctica magna)
 S. Jussé de Loyola. Exercitii de ratione studiorum
 Carlos Borromeo Catecismo
 Bacon (Organum organon)
 Descartes (Discursus sobre el método)
 Locke. Pensamientos sobre la educación.
 Mme. de Maintenon

Escola de Mestres

Pedagogia Nacional

(apunt)

1907-08

Curs - - - - -

Alumne E. Armer Baranetta

Apunts de Pedag. Nacional

~ Les persones fan famílies; aquestes fan pobles; aquests, comarques; aquestes, regions; les regions fan nacions. Les nacions poden fer Estats.

~ Família és un conjunt de gent emparentada.

~ Pobles, viles o ciutats són famílies que viuen juntes i tenen la mateixa autoritat (alcalde).

~ Comarques són pobles del mateix treball, manera de parlar, etc.

~ Regió és tot de comarques semblables.

~ Nació són els pobles d'una mateixa llengua.

~ Estat és el govern d'un poble.

~ D'aquestes coses, les principals són: persones i nacions. Tots els nacions fan el mon

~ Però a Pedagogia s'han de mirar principalment tres elements:

el individual, estudiant de persona de cada noy

el nacional, " el caràcter de cada nació

el cosmopolita, " lo general a tots els homes

els nivells
si a classe

de voluntat influeix sobre l'herència de varis
nervis: exemple: un neig i hereda de son pare
tots dos com a 7 i un altre també: un dels 2
vina i amb la seva voluntat energica augmenta
l'altre sense voluntat no li creixen les aptituds.

La forma del cos (composició) es el temperament.
" " " ànima (") " " caràcter.

els nivells, la linfa i la carn son 3 elements
molt importants i estan molt relacionats amb l'acció i
s'estudien per saber lo temperament.

individuum ve de individui: in=no; dividuum
dividir.

estadistes (tot estat) } Proudhon era socialista i deya
socialistes } propietat es un robu.

En els països adelantats els jefes
socialistes son jefes: els grans jefes
son Bebel i Singer (el de les màquines) q. son
anarquis. A França en Roigil es també socialista. —
El liberalisme suposa grups de persones formant partit. —
El dir partit — Pi i Margall en el llibre "Los Nacionalistas"
diu q. les nacions no son naturals sino fetes p. parte.

Les ilusions han d'esser bones i possibles.

Se diu tenaç lo q. es fort: una memoria q. recorda
sense se diu tenaç.

Perseverancia es quant un se proposa una cosa i troba
dificultat, pero veuq. i no s'causa.

Ductil: llast, murri en bon sentit: no basta la m
rota sino q. ha de ser ductil.

Katibisme es l'individualisme esgarriat.

els mechs i no mechs creen debils: Alemania tenia
home molt gran Bismarck al any 1872 varen tenir
una guerra.

A Abissinia parlen la llengua del copto.

2

al·l co?. L'element individual vol dir que s'ha d'estudiar el cas de cada alumne, per a pujarlo rà y lli.

L'element nacional vol dir que cada nació té l'co de una manera especial, y s'ha de saber per a educarlo.

L'element cosmopolita vol dir que s'ha de conèixer lo general de tots els cosos, lo qual se fa a Higiene

Q l'ànima. D'una manera semblanta, a: pliquis aquesta doctrina.

al medi ambient física (aire, terra, etc) y moral (costums, amicitia, etc). Apliquis igual

3

L'element cosmopolita, es a dir, lo general a tots els noys y noyes de tot el món, se representat per dues coses:

a instrucció pel·l mètode modern d'ensenyam: ca, com no per dir cosos de memòria, ensenya, pràctiques, no dar cosos inútils, despertar vocacions, etc. Això es cosa general a tots els cosos dels del món.

a educació pel·l medis general, moderns, com força exercici física, per gent emprenadora, etc. Això també no es del d' aquí, sinó de tot lo món.

anarquia = a: no: a: gna = govern anarquia = no goba
 (accionat (bombs, morts)
 evolutiu } no lleis: diuen q. com l'home s perfecciona
 científic } havi un temps en q. no hi tindrà d'haver esta
 legal = revolució contra Estat pq. s'ocupa de la q. no
 interessa o al revés -

Factors son les coses p les quals se fan les nacions -
 Berrens: alt Castella; baix Catalunya: Holanda es
 baix q. pq. l'aigua no hi entra y requiri els p
 hi han fet una paret.
 Berrens interior = no toca al mar ex. Castella Nova
 " maritima " " " " Catalunya
 " fertil = q. produeix ex. Andalusia
 " desert = punt on no hi ha res ex. Desert de

els castellans casi en geral estan a 850 m sobre
 nivell del mar; dos terçes q. les persones en terra
 al son mes vesnelles pq. l'atmosfera no pesa t
 i la ranch pot ser millor per tot arreu i les gaus
 estan en terrenes alt no poden ser comerciants
 no poden ser pagesos i han de ser pastors.

Pobles fertils poden ser pagesos: pobles mòm
 son els q. poden viuen en deserts i fan con
 sos petits i no tenen casa ni poble.

Pluvia - Pot ser calurosa, humit, fect
 Com més fret més se el terrenes
 " " calurosa " humit i dolent per la

Factors marcs = clima, sars i terrenes: Factors efectes = religio,
 l'itina: se diuen efectes pq. son conseqüencia dels altres.

4

Nació es com Patria, poble, rasa, gent, etc.
Estat es com govern, monarquia, república, etc.

Nació (com religió); Patria (com pare) són coses naturals, que ha fet Deu y la natura: líquides; úniques, que no poden canviar; immu-
tables, que no poden créixer ni minuar; divi-
bles, que no cambien a voluntat. (Exemples)

Estat es extarse d'una manera, y es ar-
tificial, que fem nosaltres; molts (poble, rida; det, as-
 segut; etc); mutables; y podr durables. Així l'Es-
tat espanyol ha passat per tot això

Per lo tant, Nació; Estat es tot lo revés

5

Terrero. S'ha de mirar si es alt o baix,
 fèrtil o mantim, ³ fèrtil o desert. Segons com
 sigui això, el poble té caràcter diferent, treball dife-
 rent, etc. I així hi han nacions diferents.

Clima: s'ha de mirar el fèr y calor, se-
 quedat y humitat. També això fa caràcter,
 treball, etc. diferents.

Així, el terreny y el clima són les primeres
 causes de que hi hagi nacions diferents.

experimenta unna sobre persones:

Prestos de calor hi han mes persones

" " fret " " menor " / Bl.

la calor fa creixa la carn: el fret fa cre
els nervis.

Respon a la llicio' 7

El mar Coffort te 1000 m². Desde la torre de l
ha han 3 races: blanca negra i groga.

gros tenen la cara aplanada, ulls oblics, c
aristat, casi no tenen vell.

negres respecte al armenia son molt incoustant
sigin salvatges q no acaben res del q comencen.

les races grogues tenen molta constancia pro
menten dones son barbaros.

els blancs son civilisats i tenen ombdues q
dintats.

els ossos del cap cada raza els te de
els q tenen l'angle facial mes ample = mes ces

Races simples i americanas

els blancs tenen la cara en forma d'oval: els q
casi quadrada i els negres en forma d'elipse

Races comparades

3000 anys ans de J. Crist

Catalunya } ibers — grecs — romans — gots — moros

Castella } celtibers — " — egips — moros

Andalusia — ibers — fenicis — vandalos — moros

Galicia — celtes — celtos — moros

Vascongadas □ — ○

Russos = eslaus.

6

El terren de Catalunya, Castella y Andalucía són:

Catalunya — marítim; portuà — pod, fèrtil — montanyós

Castella — interior — gens " — plà y alt

Andalucía — marítim y portuà — molt " — pla y baix

Conseqüències que surten d'aquestes condicions

Cat: professa, tolerat, fabricant, emprenedor ^{comers.}

Cast: estancat, quisquillo, pastorador, aturat

Andal: professa, indolent, pageu, indiferent

7

El clima de Catalunya, Castella y Andalucía són:

Catal: temperat, sec; ni molt calu o fet, ni puz

Cast: extremat (pot al hivern, calu istiu) y sec

andal: caluro y humit

Conseqüències que es surten d'això (cultures)

Cat: vinya, oli, blat; fabricals (per petita terra y pod)

Cast: herba, pastoradors, pobre, regressiu

Andal: pageus, no fabricants, indolents, deixats

Tota nació té de tenir, per lo mateix

es nació, un terren y un clima sensible:

tant iguals; perquè, si no, sent cores tant

importantes, que cambien els pobles, ja no rest:

resten pene ela nació, diris molts

Temperament : es el tractat del cos : menes } sanguini
 un sanguini pot ser actiu i un melancòlic, ho es } melancòlic
Qualitats : sanguinis : generosos : els hi costa de fer però són
 ròn, són constants ; melancòlics : treballadors i pensen
 molt.

Avaricia : ganes de diners : egoista : tot p. mi ; contra
 caritat.

Odi : contrari amor ; Enveja : contrari envidia
 de la envidia i la envidiació
 parents diuen q. són
 però en tots diversos

que al fin també són parents
 el dia març i el carbon.

Enveja = contrari l'enyor
 Els catalans en gen
 són avaros : vice ve

Envidiació es la passió
 de volguer ser tan com un
 sense ferli mal.

El pensament després de la realitat q. n'ny e
 ta i del modo com se vivien les coses.

Quan me veni a veure te una passió
 de l'hi bre d'arrencar sino sustitueix la.

17

Tots els homes, venen d'una parella. Adans
 el cas, ja estudiades, els homes són
 diferents en grups o races.

principals són 3:
 75°: curts, cabells, coll, cara
 80°: barba, llans, coll, etc.
 75°: selvatge, etc., habitació

acer: blancs, blana y negra = mulat
 y groga americans; negre y groga = filipina
 Albes: de la blanca: blanc, germanica
 de la groga, japonesa, xina, etc. de la negra
 africana, oceànica etc.
 de la blanca: blanca, blava, etc.
 de la groga: germanica, francesa.

temporal, etc., etc., etc. 3 ja dit. etc.
 de la sang, etc., etc. etc.
 temporal: sanguineu, linfàtic
 etc. (L'activitat de cada cos)
 de la sang es essencial. sense a
 de la sang pot treballar y campar etc.
 misteri: Mens sana in corpore sano.

Cada nació té sentiments y passions, a la
 ra manera. Son passions, per exemple, la
 enveja, l'odi, la enveja (= dolentes); la emu-
 lació, l'amor, la empreta (= bones). Son sen-
 timents el amor al proxim, etc.

El mestre té de recalcar les passions bones y
 els sentiments nobles. En cambi té d'aven-
 car els mals sentiments y fer bona, bone, les
 passions desbocades.

els catalans tenim varies passions desbocades,
 com altres pobles n'hi tenen d'altres. Per exemple
 la enveja, vici nacional, que no s'ha de des-
 viar en prodigalitat, pero sí en verdadera economia.

10

El treball pot ser:

caçador y pescador en terres marítimes y climes freds;
 pastorador en mesetes y deserts, y " fets;
 agrícola en terres fèrtils y climes calts y gent inactiva;
 fabricant en terres aspres, climes freds y nacions poblades;
 comercial en terres marítimes, clima mitg y gent d'empreta
 aixis que cada clima y terres (cada nació) té un treball.

L'obrer es persona com l'amo y té de protegir-se d'un altre té
 de tenir educació economica per fer riquesa y prosperitat.
 De. G. Catalunya té 3 parts con Industria

F. X.

2312

Com que el pensament és un espècie, per una part de la realitat que no volta, i per altra part de la manera de mirar aquesta realitat, és a dir, de la manera de tenir l'anima, resulta que cada nació, tenint una manera diferent i observable a sa manera, tindrà una manera especial de pensar, una certa mentalitat nacional.

Així els alemanys són pensadors, els italians practicistes, els nordamericans inventors, els espanyols repetidors, etc.

El pensament català no és ni molt pensador ni molt practista; és de sentit comú, de coses pràctiques, de cos d'instintiu i raciocinador. Aquest sentit pràctic, ben educat, pot ser base de grans coses.

F. X.

La Pedagogia trenca els defectes del petit; recalca i justifica les bones qualitats. Per lo tant, ella fa ser una raça sempre més bona, més rica, més sana, més alta; fa que un poble sia més en tot sentit. Així és com que el mestre pot guanyar o perdre la nació.

Els mestres catalans tenen devers grans: els hem de treure els defectes de la nostra raça i afiançar més les bones qualitats i fer-la més de cos, més d'entrenament, més de sentiment, més d'imprescindible de voluntat, gran responsabilitat.

La voluntat és la facultat que us fa obrir,
i com l'enteniment és la facultat que us fa conèixer,
la volun més importanta, que l'enteniment, perquè
t'es esteri si la voluntat no t'mou a fer coses
positives. El poble o persona que tenen una vo-
luntat ben educada y forta, tenen caràcter.

Qui té voluntat y caràcter té sempre il·lusions,
projectes, pensant en "bé", això sí. Y para aconseguir-
ho mai s'espanta, ni davant de les més grans di-
ficultats; al contrari, s'entusiasma més a mida
que els obstacles creixen.

El problema que valen t'uen voluntat perseverant
y tenac. És senyal de barbarie començar a vo-
luntat tot ^{voluntat} sense acabar res.

Plen de coneixement a nosaltres mateixos. No us heu
fent ni per més ni per menys de lo que doneu. Ai-
sabrem lo que podem y lo que no, y continuarem un
poc més y voldrem fer sortir nostre jo a tot arreu.

Aquest individualisme és un potencial, per om-
ni ab energia. Però no ha de degenerar en fan-
tisme, com fan els monjos y altres pobles. El vo-
luntat individualisme va derivat y perjudica.

~~13~~ 13

25

la moral bona i la religio bona son mateixes pera tot hom, perque la veritat es una y incanviable. Però cada poble te una seva manera d'entendre, sentir y realitzar la vera Religio, manera acomodada a la manera de ser d'aquell poble.

Espanya sent la religio d'una manera elemental, embafadora, parauleira. Catalunya la sent d'una manera vital, seca, interior, que s'adapta al nostre carcter.

els nostres han de preocupar-se de que el nostre no s'eduegui religiosament a la manera castellana

~~13~~ 14

Cada nacio te la seva llengua, perque la llengua te el contacte a la seva manera y la seva manera de pensar, el seu clima y el seu Pneu. Les causes que han engendrat la llengua catalana es mes germana de la llengua italiana que no pas de la castellana.

Les paraules y les idees son el fil que unida, prou a l'entendre les coses, es a dir, a sentir. Però s'ha d'apropiar en la llengua natural de la nacio d'el que s'ha de parlar.

El govern espanyol te unanimitat en casar-se en catala, però no s'ha d'obeir.

entens en la seva H^{ra} Unió defensa l'indepeⁿ dels pobles

l'entend^{re} q^{ue} tingueren l'espera i l'espera

~~14~~

12

26

Cada nació té'l seu art, ja, perquè l'art =
 tenen cada un, les facultats, el segell na=
 onal y les seves obres també l'indican; ja per=
 la Natura de cada nació s' presenta d' una
 manera especial; ja pel medi, ambien, moral,
 que s' mouen els artistes de cada poble;
 L'art es un gran educador, Agrada, di=
 versa, tempera passions, serena l'espent,
 es fa humanus. Ja deyen el vell que l'art
 ens fa ferres.

Catalunya, tant amanta del art, com el po=
 ble giedu, té de buscar en l'art un medi d'e=
 ducació social, sobre tot pel poble

~~14~~ 15

Distintes causes, distints efectes. Poble dife=
 rent, diferents acdes. Y per lo tant diferents
 costums; perquè la virtut es repetició d'actes.
 Els costums se concreten principalment en
 els traps, balls, y festes. Y sobre tot ab les cas=
 uals, que don les costums domèstiques robe=
 quens, matrimoni, testaments, etc.

A la Escola s'ha d'educar als petits te=
 nent en compte que deya ven de formar fami=
 lia. Y els pares no deuen contradir al mestre

20

La manera de gobernarse un poble consta de:
 formes: autonómista, centralista, federal, etc.
 formes: absolutista, representativa, parlamentaria
 formes: monàrquica, republicana, constitucional
 potes: legislatiu, executiu, judicial, moderador.
 Lo principal es el sistema. Segueixen els
 formes y després les formes. Els 4 potes els tenen
 els govorns

Cada nació té un sistema de govern nacio-
 nal, perquè ell se l' dona y s' dona lo que li va bé.

Si ha d'educar els petits políticament, sent:
 estimar llur Patria y llurs Drets; deves

21

A tot arreu hi han lluites de classes. Les ne-
 cessita el progrés integral de la humanitat.

Però s'han d'educar els petits para que les
 lluites no degenerin en guerra civil, que, clari-
 tas, maten el progrés total.

Y a cada nació aquesta educació té de té-
 ner el seu aspecte especial, acomodat al detall
 la qüestió social, allà y al caràcter de
 l'oble respectiu

27

22

els locals a Catalunya han de tenir, a més de les ventatges de la higiene, un segell especial que respongui a les necessitats i el gust de la nostra terra.

Lo mateix pot dir-se del material científic i el moblatge escolar.

El horari més convenient a Catalunya ha de dedicar tot un dia la setmana (dijous) a excursions, 3 hores diàries a assignatures, 2 hores a treballs pràctics i 1a gimnàstica i jocs.

23

A més de coses comunes a tot hom, bones per tots les escoles, hi han coses, com hem dit, bones per una nació i no per les altres. D'oncs hi han coses individuals i a dir, que cada persona les té diferents, i el mestre o mestra ha d'estudiar-les i dirigir-les.

Però els mestres han d'entendre de tot i de no aburrir-se, per poder fomentar-los i corregir-los.

FI

Escola de Mestres
 Estudis N. Catalans
**PEDAGOGIA
 NACIONAL**
 Professor Joan Bardina
 2^{on} curs acadèmic

Aspectes de Pedagogia Nacional

Naturalisme orgànic. Lo natural es lo bo. Lo artificial, artificios, fictici, es dolent. Sent, la educació ^{hàctica} que consisteix en el desenvolupament dels facultats corporals i espirituals de la gent, es a dir, desenvolupar lo natural, la pedagogia té de fundarse en lo natural. Desenvolupar lo natural, no violentarlo.

Mètode positivista, ~~el mètode positivista~~

no tocarlo tot, analitzar, veure, fer i desfer, lliure
de còses, laboratoris, museus, treballs manuals, etc.

Educació integral. No la memòria sola, com fins ara. Memòria, enteniment, sentit, cos, sentiment, home, íntegrament. Així surten homes equilibrats.

Educació cerebral. No, imposar coneixements, raïonaments, acostumar de pensar i d'inventar

Conseqüència: no n'hi prou al estudiar la manera general d'educar a tots els homes, sinó que també d'estudiar la manera especial d'educar a cada nació, i la manera especial d'educar a cada noia o noia. (Apliquis aquí les 4 bases anteriors)
Per lo tant, la Pedagogia té de mirar:

- 1. element cosmopolita o general a tots els pobles
- 2. nacional o general a la nostra nació
- 3. individual o estudi especial de cada alumne

Metode protestantista es cuida
 de fe be' les coses y conque
 en el homes ~~necesitan~~ ~~certas~~
 ciertas cosas de fe com verita
 guraçia etc

Naturalisme organich. El n
 ralismo es funda ^{tagabd} ~~la~~ ~~cosa~~
~~de~~ ~~la~~ ~~natura~~ ~~com~~ ~~son~~ ~~a~~
 la naturalesa y conque
 Ba gent de certs orgnes y
 necesitan una pedagogia
 de servir per tots els homes

Educacio integral - es educa tot lo que
 ha vez y conque eli homes tenen cosas
 iguals pera això es necessita pedag
 general

ciòn

2

Cos. Tots els homes tenen en general lo mateix: mateixes facultats, mateixa disposició, ek = element cosmop. en pedagogia.
 Cada nació té cos quellon diferent; anglesos alts y flemáticos; andaluzos, baixos y elegants; ^{alemanys} alemanys, forts; russos, apassionats = elem. nac. - Cada persona té defectes especials en el cos y el tem-
 perament = necessitat d'estudiarlos = elem. indiv.

Enteniment. Tots tenim igual enteniment, y obediència igual lògica (elem. cosm.); però cada nació té més o menys desenvolupada cada facultat, necessita diverses assignatures, ek. ek.

Voluntat. Tots passions iguals (el. cosmop); però cada nació té inclinacions, y bones (el. nac.); y cada persona també (elem. indiv.)

Sentiments. Igual p. oris (exemples de pobles coneguts)

Medi ambient. Físic: clima, terra, treball, temperament, ek. Moral: exemple, tradicions, lleys, ek. Tots els pobles en tenen; però cada nació a sa manera; y cada individu (exemples de Catalunya, Castella, Andalusia; Anglaterra)

(A cada lliçó pot barrejarshi es d'altres lliçons semblants, y des-
 criurels als exemples)

2

Aquí no s tracta del element comu-
pilita, sino a Pedag. Gral. Hiv es bo saber
en que s funda y de que ella para.

Son fonament, son: mateixa f. reg.

a) igualtat de naturalesa, tot, la tenim
igual, cor, anima, cor, pulmons, memoria, pa-
sons, facultat, membres, etc. el y gra

b) desenv. lle similar, No sols tenim
la mateixa, sino que, desde petit, se us des-
env. lle de la mateixa manera (Exemples)

c) llur fi comu, tot, tenim el mateix fi:
progr. y fer progr. y fer progr. y fer progr. y fer progr.
ment, per guanyar millor vida despres
de la mort.

L'element comuoplitu esta representat per:

a) medis gals, d'educacio: gimnasia,
llibres, mestres, escoles, exemples, etc.

b) formes d'ensenyar: analitica, sinte-
tica, practica, teoria, etc.

c) graduacio escolar (noys, llibres, etc)

d) educacio vial, per fer amigues to-
tes les cases y tots els pobles.

20
 4
 23
 Nació, estat: tres diferents.
Etimologia (paraules). Nació ve de
 natus, terra; patria ve de pater, pare; coes ve
 quies, natural, invariable, orgànic, un
 Estat ve de Status, estar, cosa múltiple, in-
 variable, variable, mecànica
Etimologia (paraules). Tot els drets par-
 tats y presents, tenen molt distintes les idees
 de nació y de Estat. Exemples de Moisés,
 davant y el P. Mariana.
Dif. real & Les coses que la història
 ens ensenya y les que n'ha nascut, són
 diferents, ab aquells atributs que hem
 vist (exemples dels jueus, etc)
Limitacions de nació: Patria, terra, país,
 llengua, família humana - de Estat:
 monarquia, república, etc.
Nació es tot de gent d'una mateixa
 llengua, història, etc - Estat & el seu
 govern.
 Una començarem, d'un a un, els faem
 que fan una nació y el seu fan un
 Estat.

Nacional

34

El ha de recalcar bé l'idea de nació com a extensió de la família: la nació es una gran família, una família aixamplada, al totes les condicions de la societat domèstica.

A propi s'compren això, perquè una nació es un grup humà que per força té de viure al pau, amor y harmonia. Y això no es possible sense ser tot d'una mateixa llengua, raça, caràcter, etc.

A posteriori s'compren, i veu perquè sempre han sigut les nacions l'instrument del progrés. Per el progrés de necessita pau, i no de noit, per treballar y hasta importar el progrés al demés.

De manera que l'idea de nació es la d'una gran família. Tot lo que pot distorber aquest vincle familiar es senyal de no-nació.

Obres per a una Biblioteca

coment les routes fort lo type social, de

Edmond Demoulin (2 tomos)

Historia Universal ,, de Artens (1 ,,)

Historia Universal ,, de M. Demoulin (3 t.)

El clima

25

els factors naturals, n'hi han 3 pe' 3 dime-
~~tos~~ mes, perquè d'ells venen els demés: terra,
 clima y rassa (herència).

Terra bona i mar fa poble actiu y tolerant,
 mentre la terra baixa. Terra aeriua fa poble
 adormant, portos y poble. Terra calit (clima)
 indolent, perenniu, agrícola. Terra per la
 terra, treballador, pensador, etc. Aris el
 clima y clima han anat sent les rals, al
 de angles (Coment les routes font
type social, obra deu Democritus)

els determinants, ho exageren. El terra
 clima no fan tot. Nostra voluntat pot molt,
 en llibertat. Així la Grecia d'ahir, avia
 cultura, i avuy pobre, ignorant, ab el ma-
 terra y clima.

els fronteres naturals són abundes. Precis-
 ment els mars, rius y montanyes són; no són
 centre de gran civilització (ex.)

No basta terra y clima per se rasons.
 altres rasons hi ha la gradació insen-
 de de latituds que ho prova clar.

17^a

Joca

36

El límit de Catalunya era, auç del sigle
 mitjà de la Catalunya actual. Des-
 de s'estengué per tot el sud de França; y
 fins per Balearia y Mallorca. Ara Cata-
 lunya és tot hont parlen llengua catalana
 Uixis Catalunya té auç per piats. ai-
 vents: el Mediterrani, l'Ebre, el Segre, el llo-
 cabat, el Ter, el Turia; els Pirineus, Aiguas
 d'Al, Montseny, etc., que no són fronteres, sinó
 de la patria

Catalunya: baix, marítim, fronteric, temperat

Castella: alt, interior, limitat, extrem

Francia: baix, vari, vari, fret, ample

Andaluzia: calent, progressiu, industrial, rick

Castella: alt, interior, partor, pobre

Països: llengua, extremat, vari, vari

Upliquis les qualitats del terreny

límit català sobre i cos, amina y tra-

de Catalunya

Geografia fundamental, Balme (2t.)

obra en lingü, traducció

clima

37

8

El clima català es essencialment temperat; el de València, encara més; el de Mallorca, més calurosa. El de Castella es tant extremat, que al hivern gela y les plantes se greden, y al istiu cremen les plantes.

Aquest clima nostre fa el nostre caràcter; ni apàtids y gaudul com els països calurosos, honc els nivis, orgues del moviment, son aixafats pel calor; ni molt gelats, com els països honc fa fet més prominent, com Alemanya y Inglaterra.

Així fa que el nostre temperament no es several ni fet, niu intermitent. El clima fa que aquí s'criu la vinya, els fruits, etc., y capals pinnes, partos.

Aquestes influencies climatològiques van augmentantse del país a fills; y així la diferència acaba de remarcarles, afegint les que rebem dels països els nostres.

Compara el clima, temperament y treball de Castella, Andalucía y Catalunya.

9a

tots venim dels mateixos pares, Adam y
Eva, creats per deu, fa uns 7,000 anys. All
descampant pel món les famílies dels eudentes de
ells, van passar y van anar a parar a ter-
res y climes molt distants els uns dels altres:
aràbics, barcats, interiors, marítims, fets, cal-
des, etc. y d'aberts influències en
els jueus els 3 veus fonamentals: blan-
ca, grisa y negra, si bé hi ha entes
gradacions insubstancials, com vam dir al clíma.

Races mixtes: encorçades, mulata, malaya,
hibrides: de la blanca: india, japonesa, llatina,
aràbic, etc. De la grisa: xino, japonès, etc.

Raca històrica (al veure de races ètniques)
de les nacions actuals, provinentes de barreja.

Els fills se semblen als pares en lo corporal
(herència física) y en lo espiritual (h. psicologia)
atansme von falt, encara, semblances als besavis.

Es catalans nou mescla de: primitius, ibers romans
grecs, grecs o jots, tots blancs.

Diferències entre ar. castella y Trauca (hi-
stòries, intel·lectuals y morals)

Clima, terra y rassa son els factors principals, els factors mares, els qui engendren els altres factors. Però a més a dir en favor dels

Un d'ells es el temperament, es a dir el tipus especial del cos, en el qual hi predomina la randa, o els nervis, o la línia, y lo que predominar fa que tendim cap a una classe especial d'actes, mes q. a altre.

Els temperaments propis son 3:

Sanguineu, randa, gras, actiu, constant, generós, nuriós, nuriu, primu, inconstant, extremat

Bilífic, línia, frodu, gras feli, pessimista, inactiu

El temperament fa que obrim en un sentit determinat. Conseqüència: una nació té de les mes un temperament sensible ment unis de

Diferencia de temperaments entre una nació, mixte de nervis; sanguineu, actiu, generós, nuriós, inconstant, extremat

France, mixte de nervis; Bilífic (o. me q.)

El cos y el temperament exigeixen molt d'educació física i ginnàstica científica al intell. duodi, educacions metodològiques, y port constant. Podem, a volta de 2 generacions, millorar el cos de la rassa.

logia

11

Nacion

El sentiment y les passions son con-
sequencia, entre altre cosas, del temperament
per lo tant, hi hauran sentiment nacional
y passions nacional.

El catalans tenim ja de rassa, el sen-
timent positivista lo a dir, d'una, al que,
seixamos d'exterioritats, mitjar els inter-
tats practicos etc. L'heu d'inculcar ja
ca a nenos y nenes, perque es la base per
haverhi pobles rics y progressius.

Dirccio exagerada d'aquest sentiment
es la aversia, vic nacional de Catalunya,
ja dels temps del Donat y Jaume I. Eco-
nomica no vol dir aversio, sino portar nos
lo necessari, pero tot lo necessari. Aquesta
aversia, a la fi, va contra nosaltres mateixos
perque tot som esclavats de l'home, tot, perque
es mateixos. Y de la miseria d'altre, nos
altre, en tocarem les conseqüencie.

també tenim certe regijices de quints
time, eforte si l'heu voce ad altis mes.
El mateix aversio de l'heu d'extinguir el
sentit practico dels catalans, de medi a
segats.

72 abr. Hortensia

El treball es refereix a la nacionalitat. 41
 Alguns, el tenen, en molta o poca, no és
 acur i l'esperit de rassa determinen
 més forçosament el treball d'un poble.
 Et baix la regienent llei; un poble
 el mínimum de treball necessari
 en debristis. (Exemple.)

També es causa de nacionalitat,
 que, el tenir cada nació sa manera de
 treball, ja que cada dia (en ell i en al-
 tres coses i facultats) se vagi personaliant
 i distingint dels altres.

El treball català és industrial i co-
 mercial, per necessitat del comerç. Del
 200,000 de gent que treballa més
 o menys més de 800,000 ho són.

El treball deu ser especialitzat. Perquè
 tant els catalans ja hi vivem al especialisme
 i el comerç català és més intel·ligent i més, però li falta
 l'educació industrial.

També falta (d'apropar i a més) una
 una i certa educació econòmica, ni a-
 casa ni pròdiga

des de les emocions psicològiques de les coses. Per primera
 vegada, el factor intel·lectual i el factor moral o voluntat.
 La ciència és coneixement de la realitat. L'ànima (no
 és més el món (deputat). El l'ànima i la realitat de la
 ciència és diferents, el caràcter de la ciència i mentalitat
 amb la ho dona

La ciència catalana és pràctica, de sentit comú.
 No hi han filòsofs idealistes, sinó pràctics (El Gil-
 i, i el de del Jony), i molt dret i molta història.

El nostre caràcter fuig de paraules i teories. Els
 ensenyar, educa l'enteniment. Ja R. Lull acabe-
 va «que s'ensenyés a raonar». Els catalans, de par-
 lar, en diuen en-raonar; els castellans, hablar (parlar).

Els actuals centres docents abusen de la memòria
 i la erudició. Posen coneixements, sense assimilació.

En pens no ven organismes que produeixen nau-
 ges de adopy potats, sinó mecanismes que tornen lo-
 que hi va parar, y encara malament. A més
 de memorisme i exercitab.

Els catalans, per tot, no hi tenim el memorisme.
 En parlem el son, a pensar. Cultivem aquelles dispo-
 sició dels memòries, ab tots els medis, principalment, ab la
 llengua natural (entre l'èr, pensar i parlar hi ha relació es-
 de mot exteriur, no hi poden en comunicació ab la realitat, i
 en el mot: idealisme) y els els mes de es de.

... d'acord amb la filosofia i enfortint-se amb les lleis
 ... existència de les tendències, tendint a la perfecció,
 ... ja hi tendeixen cap a la ment, que és la
 ... a una manera violenta, com un
 ... tendència a l'extrem del nord.
 ... hi ha aquí 2 qüestions: 1ª La educació, pot
 ... una força que ja veig per tant naturalment te-
 ... 2ª pot inclinar cap al bé les milys in-
 ... d'una nació viciada o depravada, i de-
 ... depravada, makedoniana, i de-
 ... a l'extrem del sud, però per
 ... L'exemple de la França actual deu-
 ... que si se pot ser.
 ... en jaal, perquè les violències pot d'una
 ... al equilibri i al Naturalisme. L'evolució
 ... (últim Gen XIX) ho concorden,
 ... primari del mètode capital es d'una na-
 ... les tendències no in-
 ... potències, un d'instinctes a-
 ... tendències que poten innates, a favo-
 ... no violenta, i en una persona
 ... ella es, un poder vel més amb més
 ... un instrument vel més
 ... (Exemples).

15

41

La voluntat, cosa molt complexa, engendra lo que
 s'anomena "actitud". Segons es tingui la voluntat, s'el·le el caràcter,
 que es la mobilitat i ferocia de la voluntat.
 Els pobles, en general, tenen molt diferent caràcter
 i actituds: actius, tolerants, emprendors, harmoniosos,
 industrials; pobres, avaros, conformats, viciats,
 indolents; sensual, indiferent, fardats, superficials.
 Diferents qualitats de la voluntat són:
 "perseverança", que és empenyir sense mai deixar-ho de,
 "ambició", que s'obri per deses y ademés per sport,
 "coratge", que creixi davant de les dificultats y
 "perseverança" ab esforços continuats.
 La quarta iarrera qualitat es el "rigor" de la
 voluntat y dels pobles progressius. Els catalans
 són "teners", però hem d'importar "emprenyisme"
 dels pobles en general, non abulides (a no
 obstant de lo en bona; molts cops, en els països
 que no hi ha "rigor", sempre, ab els fets, fins els que
 no s'obtenen hi posem els medis necessaris,
 i els estímuls a empenyir coses han d'importar
 dels mestres, per medis psicològics y físics
 apropiats para engendrar entusiasmes,
 i premi de premis y castides, que deuen
 ser constants.

Nota característica de la voluntat catalana és l'individualisme, factor de progrés y d'impugnació, al revés del caràcter socialista que té les dues males condicions d'utopia y anti-progressiu, descurador, no estimulador.

«Socialisme» es tendència a uniformisme i igualador, no pel medi de fer créixer els menuts y igualar als grans, sino pel medi de tallar els grans y igualar als menuts. (Consequencia).

«Individualisme» es tendència a ser jo sempre més fort y procurant que ls altres també avicin, per consegüent, el que estranya retroparia en mal en un. L'egoisme y la solidaritat junts.

«Kabilisme» es individualisme degenerat en el qual no valer ni el jo ni la nació, sino la Raça, el partit, la penya. L'enveja per la emulació.

«Marxisme» es individualisme sense la dignitat humana. Egoisme vèb.

«Individualisme català», font de vida, tenim els elements de les capes kabilistes que li han impedit alguns sigles d'impugnació semitica. Si s'elabora all es la base para la conquesta moral d'Europa pel catalany. El separatisme es regarís voluntat, perquè d'impugnació.

1 /
 Hem dat factor material y també factor espí-
 ritual. Ara entrem en un factor mixte d'anima y cor-
 poral: la llengua, efecte, causa y signe de vida.
 També es factor mixte la moral y les passions.

La llengua, per la part del son y de les paraules,
 és física; per les idees que expressen y els pensa-
 ments es cosa espiritual. Ella, cor-anima, es el me-
 di de parlar l'esperit nostre ab les coses del món.

Les llengües distintes les han fetes els distintes ter-
 ritoris que han amotllat les races, acumula-
 des per breccia les especificacions. Distinta natura
 d'habitants ha engendrat distintes idees; y diferents
 del air han engendrat diferents sons.

La llengua catalana té personalitat pròpia,
 que té tots els caràcters fonètics, sintàctics y ac-
 centuats que la ciència exigeix a les llengües,
 i ella molt més al francès y a l'italià que al castellà.
 Les llengües, no de l'humana; no n'hi ha que
 s'apartenen y s'hi s'hi. Apartenen son demití per, ha a
 s'hi s'hi y s'hi s'hi. Aquestes son: indiques, permes, celtas,
 germàniques y gíaves. Però clari venen els
 catalans, de es es es la 1.ª per la d. De. De.
 catalans i catalans i catalans de J. B. B. B.

10

des gramàtiques, tal com les esciuen, són para-
 gues a les matemàtiques. Ocupant-se del parlar, y sent
 una extensió del pensar, y a part una
 del ver, de la realitat, la filosofia, que s'ocupa
 del pensar, y la gramàtica que s'ocupa del par-
 lar, tenen per fonament la realitat.

De les coses, en tindrè retrats al ànima que li diu
 les paraules, són invisibles, y para expressar-les
 les paraules. Així la paraula és el cor de l'i-
 dea, l'idea és l'esperit, y al mateix temps el retrat
 de la paraula que us deixa veure la realitat, així
 com l'idea y la paraula formen un tot inse-
 parable, com l'home, composit d'ànima y cos.

Tenere a la meua idea la meua paraula estro-
 nament que us comunica ab la realitat. Y com
 el que és, encisament de la realitat, el qui diu
 en una llengua estranya, no penetra en la realitat
 que és en les paraules, y s'hi el verbalisme
 y el memòrisme, plagues clàssiques.

El caràcter arcaic de la escola nova també
 és per la parla nacional, puix que la escola
 és per una família així establida. Sense
 més res de la pot ferre.